

Pixel méretű talajtani heterogenitás – pixel alapú talajtani adatbázisok validációja

Dobos Endre - Kovács Károly - Vadnai Péter - Bertóti Diána
Miskolci Egyetem

Az e-SOTER projekt kvalitatív talajtani információk tárolásának és megjelenítésének új megközelítését fejlesztette ki. A projekt keretén belül létrehozott adatbázis egy több-rétegű raszteres állomány, melyben a komplex genetikus osztályok tartalmi elemeit szétbontva, diagnosztikai jellemzők alapján jelenítik meg. A különböző rétegek a WRB diagnosztikai szintjeinek, jellemzőinek és tulajdonságainak megjelenési valószínűségeit, illetve az adott pixelhez tartozó WRB referencia csoportot (RSG) mutatják be (IUSS WORKING GROUP WRB. 2007). A raszteres adatmodell jelentős térbeli felbontás növekedéssel jár, de a pixelen belüli sokféleség – bár kisebb mértékben – itt is jelen van. Mivel a pixelek csak egy hozzárendelt osztályt tartalmaznak, így az RSG réteg valós megbízhatóságának jellemzése továbbra is probléma. Sem adekvát validációs adatbázis, sem elfogadott módszertan nem létezik a genetikus talajtérképek tartalmi tényezőket is figyelembe vevő validálására. E munka célja egy olyan validációs adatbázis-fejlesztési módszertan kidolgozása, mely alkalmas lehet a térbeli heterogenitás és területi fedési arányokat tartalmazó adatbázisok validálására. Ehhez természetesen több pontból álló validációs helyszínek szükségesek, melyek alapján jellemezhető a térbeli változatosság diagnosztikai és talajtípus szinten egyaránt. A validációs adatbázis pontjainak kiválasztásában a függetlenség és a véletlenszerű mintavételezés az alapvető szempont. Az eredmény egy helyszínenként 5 pont adataiból álló komplex adatbázis, mely tartalmazza az összes megjelenő, felismerhető WRB diagnosztikai jellemzőt és osztályt. Ezen adatok felhasználásával olyan validációs módszertan fejleszthető, mely képes az osztályok közötti hasonlóság szintjeinek figyelembe vételére, és ezáltal talajosztályozási kategóriákat tartalmazó adatbázisok megbízhatóságának jellemzésére. Munkánk második részében a ValiDat.DSM felhasználásával e validációs módszertan két fő elemének, a taxonómiai hasonlósági szintek kvantitatív jellemzésének, illetve az erre épülő adatbázis validációnak módszertani lehetőségeit mutatjuk be.